

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce**: H. P.,** zast. JUDr. Martinem Šmerdou, advokátem, se sídlem Brno, Vránova 39, 621 00, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 22. 3. 2004, č. j. 36 Az 479/2003 - 29,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Zástupci stěžovatele, JUDr. Martinu Šmerdovi, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2150 Kč, která mu bude vyplacena Nejvyšším správním soudem do třiceti dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek Krajského soudu v Brně, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2003, č. j. U-1527/VL-10-C10-2000. Tímto rozhodnutím nebyl stěžovateli udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 ani § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Rovněž bylo vysloveno, že se na cizince nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Současně s kasační stížností stěžovatel doručil Nejvyššímu správnímu soudu podání, ve kterém požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a požádal o ustanovení zástupce.

V žalobě stěžovatel v obecné rovině namítal porušení § 3 odst. 3 a 4 a § 32 odst. 1, § 33 odst. 2, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) a § 12 zákona o azylu. Pokud jde o skutkové důvody, odkazoval na žádost o udělení azylu, protokol o pohovoru a ostatní spisový materiál. Požadoval, aby napadané rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení.

Dne 25. 2. 2003 žalobu doplnil mimo jiné o námitku, týkající se porušení ustanovení § 47 odst. 5 správního řádu.

V následném rozsudku Krajský soud v Brně došel obdobně jako správní orgán k závěru, že stěžovatel domovskou zemi neopustil z důvodů upravených zákonem o azylu, t. j. v důsledku pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod, nebo pro odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu); žalobcovy problémy souvisely s jeho zařazením na ministerstvu vnitra, činnosti v rozvědce a monitoringu humanitární organizace Karabašská organizace. Krajský soud neshledal ani naplnění § 13 a § 14 zákona o azylu, či překážky vycestování. Doplnění žaloby v otázce porušení § 47 odst. 5 správního řádu pak krajský soud shledal jako nový žalobní bod, k čemuž uvedl, že doplnit žalobu s odkazem na ustanovení § 71 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) je možné pouze ve lhůtě pro podání žaloby. Z těchto důvodů dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel obsáhlou kasační stížnost. Jako důvod kasační stížnosti stěžovatel uvádí důvody vymezené v ustanovení § 103 odst. 1 pod písm. a) a b) s. ř. s., přičemž své námitky konkretizuje zejména tak, že správní orgán nezjistil spolehlivě, přesně a úplně skutkový stav. V této souvislosti upozorňuje na rozhodnutí Krajského soudu v Praze č. j. 47 Az 22/2003 ze dne 28. 5. 2003, ze kterého plyne, že soud nemůže přezkoumat správnost závěrů žadatele, pokud ve spisu chybí zprávy popisující situaci v domovské zemi. Dále v této souvislosti upozorňuje i na neaktuálnost informací, ze kterých vycházel žalovaný, když např. vycházel ze zprávy MZV USA o stavu dodržování lidských práv za roky 2000 a 2001. Dovozuje rozpor s v žalobě citovanými ustanoveními správního řádu, resp. zásadami správního řádu; odkazuje na judikaturu týkající se aktuálnosti informací o zemi původu. Závěrem kasační stížnosti pak stěžovatel krajskému soudu vytýká, že se nezabýval rozborem politické situace a dodržováním lidských práv v domovské zemi stěžovatele, odkazuje na Příručku UNHCR. Krajskému soudu rovněž vytýká, že uvedl, že žalovaný správní orgán poskytl stěžovateli více práv, než mu náleželo. Navrhoval, aby napadené rozhodnutí Krajského soudu v Brně bylo zrušeno a věc byla vrácena k dalšímu řízení.

Současně s kasační stížností podal návrh na ustanovení právního zástupce. Usnesením Krajského soudu v Brně byl stěžovateli ustanoven JUDr. Martin Šmerda, který kasační stížnost posléze doplnil, tedy jak výslovně uvedl „upřesnil, nikoli rozšířil či změnil“. Právní zástupce zejména uvedl, že plně stačí, pokud je v žalobě uvedeno toliko ustanovení správního řádu, následná upřesnění pak nemohou mít povahu rozšíření žaloby, jak podle stěžovatele (jeho právního zástupce) nesprávně uzavřel krajský soud. Z důvodu, že se takovou námitkou odmítl krajský soud zabývat, nastala vada řízení, která mohla mít za následek nezákonné

rozhodnutí ve věci a soud není s odkazem na § 109 odst. 3 s. ř. s. vázán důvody kasační stížnosti.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti stručné vyjádření, ve kterém zejména uvedl, že popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak správní rozhodnutí, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy; odkázal na správní spis. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Napadené soudní rozhodnutí Nejvyšší správní soud přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Po přezkoumání kasační stížnosti Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátem.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za nutné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti není jeho úkolem znovu posuzovat, zda měl být stěžovateli azyl udělen, nýbrž je jeho úkolem pouze posoudit, zda předchozí řízení naplňuje důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s., specifikované stěžovatelem.

Z kasační stížnosti vyplynulo, že stěžovatel uplatňuje důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 pod písm. a) a b) s. ř. s.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Taková pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku Krajského soudu v Brně neshledal.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Ani taková pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku Krajského soudu v Brně neshledal.

Z předloženého správního spisu, zejména ze žádosti o udělení azylu, Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel opustil domovskou zemi v říjnu 1999, a to z politických důvodů. K důvodům žádosti o azyl výslovně uvedl, že v domovské zemi je v ohrožení života, neb se tam vede boj mezi dvěma politickými skupinami o půdu v Náhorním Karabachu; on sám je členem Karabašského komitétu, který se snaží o připojení Náhorního Karabachu. Nechtěl se zapojovat do tohoto konfliktu, měl problémy s oběma stranami sporu, kteří mu vyhrožovali i smrtí. Byl i fyzicky napaden. Z protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu na území ČR ze dne 18. 8. 2000 pak vyplynulo, že zemi opustil z důvodu, že pracoval v rozvědce ministerstva vnitra, kterou byl vyslán, aby pozoroval Karabašskou organizaci, humanitární organizaci, která pomáhala lidem v oblasti; stal se jejím členem a sledoval finanční stránku organizace. Po změně vlády v roce 1998, jak výslovně uvedl, mu začaly potíže. V humanitární organizaci se dozvěděli, že pracuje pro rozvědku, byl terorizován, dvakrát byl pobodán nožem; problémy přes místní orgány neřešil, ze země odešel. Z protokolu dále vyplynulo, že na území České republiky pobýval od 12. 10. 1999 do podání žádosti o udělení azylu nelegálně. Stěžovateli byla na závěr pohovoru (vedeného za přítomnosti tlumočníka) poskytnuta možnost, aby se s obsahem protokolu seznámil, vyjádřil se k němu, resp. navrhl jeho doplnění. Této možnosti nevyužil. Stěžovatel byl rovněž v průběhu pohovoru vyrozuměn o tom, jaké podklady má správní orgán k dispozici při posuzování situace v domovské zemi stěžovatele; stěžovatel seznámení s těmito podklady odmítl, ani je nijak nedoplnil.

Z takto zjištěného skutkového stavu, a to v rozhodující míře přímo od stěžovatele, vycházel správní orgán, jakož i krajský soud, a jejich závěr o tom, že stěžovatel v žádosti neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených zákonem o azylu, tak plně vychází ze skutkového stavu, zjištěného v průběhu správního řízení v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu. Ani podle názoru Nejvyššího správního soudu stěžovatel neprokázal, že je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 písm. a) a b) zákona o azylu; stejně tak nevyplynuly ani další důvody, uvedené v § 13 a § 14 zákona o azylu. Důvody stěžovatelovy žádosti o azyl tak nelze podřadit pod žádný z důvodů uvedených v § 12 až § 14 zákona o azylu. Stejně tak nejsou dány důvody pro přiznání překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu, neboť je zřejmé, že stěžovateli při návratu do země původu nehrozí žádné z nebezpečí uvedených v tomto ustanovení.

Stěžovatel v kasační stížnosti konkretizoval svoje námitky tak, že správní orgán nezjistil spolehlivě, přesně a úplně skutkový stav, upozornil na rozhodnutí Krajského soudu v Praze, týkající se absence podkladových zpráv ve správním spisu, resp. namítal neaktuálnost informací, ze kterých vycházel žalovaný, na základě čehož dovozoval porušení jednotlivých ustanovení a zásad správního řádu. Nejvyšší správní soud k tomuto uvádí, že po přezkoumání došel k závěru, že v odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu jsou jasně jmenovány důkazy, z nichž žalovaný čerpal svá skutková zjištění, skutková zjištění jsou zde přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z provedených důkazů. Převedeno na konkrétní tvrzení stěžovatele tak Nejvyšší správní soud shrnuje, že skutkový stav byl žalovaným správním orgánem zjištěn spolehlivě a přesně, důkazy, které si správní orgán opatřil byly úplné; přitom nedošlo k porušení žádného ustanovení, či obecných zásad správního řádu. K označenému rozhodnutí Krajského soudu v Praze je třeba uvést, že pamatuje na situaci, kdy ve spisu chybí zprávy, popisující situaci v domovské zemi, což však není souzený případ. K označené neaktuálnosti informací ze kterých vycházel žalovaný, je třeba uvést,

že stěžovatel opustil území domovské země v říjnu 1999, návrh na zahájení řízení podal dne 19. 4. 2000, v protokolu ze dne 18. 8. 2000 stěžovatel uvedl, že se seznámil s podklady, které má správní orgán k dispozici pro rozhodnutí, přičemž v průběhu pohovoru byl vyrozuměn o tom, o jaké podklady se jedná; stěžovatel seznámení s těmito podklady odmítl, ani je nijak nedoplnil. V těchto námitkách proto Nejvyšší správní soud stěžovateli nepřisvědčil. Přitom šlo o v této době aktuální zprávy Ministerstva zahraničí USA o dodržování lidských práv v Arménii v letech 2000 - 2001.

Tím odpovídá Nejvyšší správní soud i na navazující námitku, týkající se poskytnutí více práv, resp. rozboru politické situace a dodržování lidských práv v domovské zemi stěžovatele, přičemž Nejvyšší správní soud dále doplňuje, že s odkazem na obecně formulované námitky v žalobě postupoval krajský soud správně; Nejvyšší správní soud tak označeným námitkám stěžovatele nepřisvědčil.

K doplňujícímu tvrzení, odkazujícímu na aplikaci Příručky UNHCR, Nejvyšší správní soud uvádí, že ač se za pronásledování v označené příručce považuje pronásledování nejen ze strany státních orgánů, ale rovněž ze strany obyvatelstva, nelze pominout i další podmínku, a sice, že označené úřady musí tuto činnost ze strany obyvatelstva vědomě schvalovat či podporovat, což však v souzené věci s ohledem na skutečnost, že se stěžovatel ani nepokusil svou situaci řešit před domovskými orgány, nenastalo. Ani v této námitce proto stěžovateli nepřisvědčil.

Konečně k poslední námitce, že následná upřesnění žaloby nemohou mít povahu rozšíření žaloby, jak podle stěžovatele (jeho právního zástupce) nesprávně uzavřel krajský soud, a došlo tak k vadě řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší správní soud uvádí, že krajský soud správně dovodil, že se v souzené věci jednalo o rozšíření žaloby o další žalobní bod, a nikoliv jen o upřesnění v žalobě uvedených žalobních bodů, přičemž žalobu lze rozšířit jen ve lhůtě pro podání žaloby, která však, jak již vyplynulo ze soudního spisu, uplynula. Ani v této námitce proto Nejvyšší správní soud stěžovateli nepřisvědčil.

V návaznosti na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že s ohledem na výše namítané skutečnosti nebyl dán žádný z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., pro které by bylo třeba napadené rozhodnutí Krajského soudu v Brně zrušit. Nejvyšší správní soud přezkoumal i všechny námitky, rozvádějící tvrzení stěžovatele, obsažená v rozsáhlé kasační stížnosti, avšak neshledal naplnění ani jednoho z označených stížnostních důvodů. Za této situace Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel podal současně s kasační stížností návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s. Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném

poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady

ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatele, JUDr. Martin Šmerda, byl ustanoven soudem, přiznal Nejvyšší správní soud podle § 35 odst. 7 a § 60 odst. 1 v návaznosti na § 120 s. ř. s. označenému zástupci za zastupování v řízení o kasační stížnosti odměnu, a to v celkové výši 2150 Kč, sestávající se z odměny dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. za dva úkony právní služby (á 1000 Kč - § 11 odst. 1 b/ ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f/ cit. vyhlášky) a dvou režijních paušálů (á 75 Kč - § 13 odst. 3 téže vyhlášky).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 5. dubna 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu